

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakr.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 300Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα
ΚΟΙΝ.: Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Άρση ανισοτήτων ως προς το εισφοροδοτικό σύστημα των αγροτών».

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **3317/17-2-2022 Ερώτηση.**

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Αραχωβίτη Σταύρο, Γεροβασίλη Όλγα, Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία), Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα), Αυλωνίτη Αλέξανδρο - Χρήστο, Βαγενά Άννα, Βαρδάκη Σωκράτη, Βαρεμένο Γιώργο, Βέττα Καλλιόπη, Γκαρά Αναστασία (Νατάσα), Γκιόλα Γιάννη, Ελευθεριάδου Σουλτάνα, Ζεϊμπέκ Χουσεΐν, Θραψανιώτη Εμμανουήλ, Καλαματιανό Διονύσιο - Χαράλαμπο, Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα), Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά), Λάππα Σπυρίδωνα, Μάλαμα Κυριακή, Μαμουλάκη Χαράλαμπο (Χάρη), Μάρκου Κωνσταντίνο, Μεικόπουλο Αλέξανδρο, Μιχαηλίδη Ανδρέα, Μπάρκα Κωνσταντίνο, Μπουρνού Γιάννη, Μωραϊτή Αθανάσιο (Θάνο), Ξανθόπουλο Θεόφιλο, Παπαηλιού Γεώργιο, Πολάκη Παύλο, Πούλου Παναγιού (Γιώτα), Σαντορινιό Νεκτάριο, Σκουρλέτη Παναγιώτη (Πάνο), Σκουρολιάκο (Παναγιώτη) Πάνο, Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ), Συρμαλένιο Νίκο, Τελιγορίδου Ολυμπία, Τζούφη Μερόπη, Φάμελλο Σωκράτη, Χατζηγιαννάκη Μιλτιάδη, Χρησιτίδου Ραλλία και Ψυχογιό Γεώργιο, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με το ν. 4387/2016 (Α' 85) αναμορφώθηκε πλήρως το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στο πλαίσιο ενός ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, βασιζόμενου στις γενικές αρχές της εξασφάλισης αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας

με όρους ισότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης, αναδιανομής και αλληλεγγύης των γενεών με τη σύσταση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), στον οποίο εντάχθηκε και ο πρώην ΟΓΑ.

Συγκεκριμένα, εκτός των άλλων, με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 40 του παραπάνω νόμου από 1/1/2017 αναμορφώθηκε το καθεστώς ασφαλιστικών εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών, των αυτοτελώς απασχολούμενων και των αγροτών. Για το χρονικό διάστημα από 1/1/2017 έως 31/12/2019 βάση υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών αποτέλεσε το καθαρό μηνιαίο εισόδημα από την άσκηση της επαγγελματικής ή αγροτικής δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος.

Ειδικότερα, για την κύρια σύνταξη:

α. Σύμφωνα με το άρθρο 39, για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τους αυτοτελώς απασχολούμενους η μηνιαία εισφορά για το 2017 ορίστηκε στο 20% επί του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος, αναγόμενου σε δωδεκάμηνη βάση, του προηγούμενου φορολογικού έτους και για το 2018 επί του 85% του μηνιαίου καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος, συμπεριλαμβανομένων των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών, του προηγούμενου φορολογικού έτους, με την ελάχιστη μηνιαία εισφορά να αντιστοιχεί στο 20% του βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών ($20\% \times \text{€}586,08 = \text{€}117,22$). Επίσης, για το 2019 η μηνιαία εισφορά ορίστηκε στο 13,33% επί του μηνιαίου καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος, συμπεριλαμβανομένων των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών, του προηγούμενου φορολογικού έτους, με την ελάχιστη μηνιαία εισφορά να αντιστοιχεί στο 20% του βασικού μισθού μισθωτού ($20\% \times \text{€}650,00 = \text{€}130,00$).

β. Σύμφωνα με το άρθρο 40, για τους αγρότες η μηνιαία εισφορά για το 2017 ορίστηκε στο 14% επί του καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος, αναγόμενου σε δωδεκάμηνη βάση, του προηγούμενου φορολογικού έτους, με την ελάχιστη μηνιαία εισφορά να αντιστοιχεί στο 14% του 70% του βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών ($14\% \times 70\% \times \text{€}586,08 = \text{€}57,43$). Επίσης, για το 2018 η μηνιαία εισφορά ορίστηκε στο 16% επί του 85% του μηνιαίου καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος, συμπεριλαμβανομένων των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών, του προηγούμενου φορολογικού έτους, με την ελάχιστη μηνιαία εισφορά να αντιστοιχεί στο 16% του 70% του βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών ($16\% \times 70\% \times \text{€}586,08 = \text{€}65,64$). Για το 2019 η μηνιαία εισφορά ορίστηκε στο 12% επί του μηνιαίου καθαρού φορολογητέου αποτελέσματος, συμπεριλαμβανομένων των καταβλητέων ασφαλιστικών

εισφορών του προηγούμενου φορολογικού έτους, με την ελάχιστη μηνιαία εισφορά να αντιστοιχεί στο 18% του 70% του βασικού μισθού μισθωτού (18% x 70% x €650,00 = €81,90).

Στη συνέχεια, με τις διατάξεις των άρθρων 35 και 36 του ν.4670/2020 (Α' 43), με τα οποία αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα τα άρθρα 39 και 40 του ν.4387/2016 από 1/1/2020, προβλέφθηκε ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι αυτοτελώς απασχολούμενοι και οι αγρότες καταβάλλουν κάθε μήνα ως ασφαλιστική εισφορά σταθερό ποσό, το οποίο επιλέγουν μεταξύ των προβλεπόμενων έξι ασφαλιστικών κατηγοριών. Ειδικά για τους αγρότες προβλέφθηκε σταδιακή αύξηση των σχετικών ποσών έως το 2022, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Ασφαλιστικές Εισφορές Κύριας Σύνταξης				
Ασφαλιστική Κατηγορία	Ελεύθεροι Επαγγελματίες Αυτοτελώς Απασχολούμενοι	Αγρότες		
		2020	2021	2022
1 ^η	€155	€87	€89	€91
2 ^η	€186	€104	€107	€110
3 ^η	€236	€132	€136	€139
4 ^η	€297	€166	€171	€175
5 ^η	€369	€207	€212	€218
6 ^η	€500	€280	€288	€296

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλουν οι αγρότες διαχρονικά υπολείπονται των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι αυτοτελώς απασχολούμενοι, καθώς λήφθηκαν υπόψη οι ειδικές συνθήκες που επικρατούν για την άσκηση της αγροτικής δραστηριότητας.

Περαιτέρω, η σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016 αποτελείται από το άθροισμα εθνικής σύνταξης και ανταποδοτικής σύνταξης, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8 και 28 του νόμου αυτού, όπως ισχύουν.

Ειδικά για τους συνταξιοδοτούμενους από τον πρώην ΟΓΑ, με το άρθρο 99 του ν. 4387/2016, προβλέφθηκε μια μεταβατική περίοδος μέχρι 31/12/2030 προκειμένου οι συνταξιοδοτικές παροχές του πρώην φορέα να εναρμονιστούν πλήρως με τα οριζόμενα στο ν. 4387/2016. Συγκεκριμένα, για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης των προσώπων του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 που θα κατατεθούν από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 έως 31/12/2030, ισχύουν τα εξής:

α. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1/1/2017 έως 31/12/2017, το ποσό της σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο επιμέρους ποσών: κατά ποσοστό 93,80% από το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΓΑ, όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, με την επιφύλαξη του άρθρου 40 αυτού, και κατά ποσοστό 6,20% από το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης.

β. Για τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν από 1/1/2018 έως 31/12/2030, το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 12,90%, 19,60%, 26,30%, 33%, 39,70%, 46,40%, 53,10%, 59,80%, 66,50%, 73,20%, 79,90, 86,60%, 93,30%, αντίστοιχα. Το ποσό που προκύπτει με βάση τις γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις του ΟΓΑ, όπως αυτές ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαμορφώνεται σταδιακά κατ' έτος σε ποσοστό 87,10%, 80,40%, 73,70%, 67,00%, 60,30%, 53,60%, 46,90% 40,20% 33,50%, 26,80%, 20,10%, 13,40% και 6,70%, αντίστοιχα.

γ. Όσοι συνταξιοδοτούνται από 1/1/2031 και εφεξής, λαμβάνουν ολόκληρο το ποσό της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 7 και 28 του ν.4387/2016.

Η θέσπιση της ανωτέρω μεταβατικής περιόδου έως την πλήρη εφαρμογή του νέου τρόπου υπολογισμού της σύνταξης για τους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ κρίθηκε αναγκαία για την προστασία των αγροτών, καθώς, σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4387/2016, ο εν λόγω νόμος προβλέπει μεν την ουσιαστική ενοποίηση του προηγούμενου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με την θέσπιση ενιαίων κανόνων για όλους τους ασφαλισμένους, παλαιούς και νέους, προκειμένου να διασφαλισθεί η ισονομία και η κοινωνική δικαιοσύνη, αλλά παρέχει τη δυνατότητα θέσπισης εξαιρέσεων για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Εξάλλου, με τις αρ. 1880/2019 και 1888/2019 αποφάσεις του ΣΤΕ κρίθηκαν αντισυνταγματικές οι διατάξεις των άρθρων 39, 40 και 41 του ν. 4387/2016, καθώς το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι η υπαγωγή στην ασφάλιση, κατά τις διατάξεις αυτές, μισθωτών και μη μισθωτών, ήτοι κατηγοριών ασφαλισμένων με ουσιωδώς διαφορετικές συνθήκες απασχολήσεως και παραγωγής εισοδήματος, υπό ενιαίους κανόνες εισφορών και παροχών (άρθρα 39, 40 και 41 του ν. 4387/2016), αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας, από της απόψεως της ενιαίας μεταχειρίσεως προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες.

Υπό όμοιο σκεπτικό, για λόγους δηλαδή ισότιμης μεταχείρισης και κοινωνικής δικαιοσύνης των ασφαλισμένων, κρίθηκε σκόπιμη και η θέσπιση των προαναφερθεισών ρυθμίσεων του άρθρου 99 του ν. 4387/2016 για την προστασία των ασφαλισμένων του πρώην ΟΓΑ και την ηπιότερη μετάβασή τους στον νέο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, καθώς με δεδομένο ότι για τον υπολογισμό της σύνταξης κατά το ν. 4387/2016 λαμβάνονται υπόψη οι συντάξιμες αποδοχές του ασφαλισμένου από το 2002 και μετά, οι σχετικές αποδοχές για την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων θα είναι κατά μέσο όρο πολύ χαμηλότερες σε σχέση με τους λοιπούς ασφαλισμένους και επομένως θα διαμορφώνουν ποσά ανταποδοτικής σύνταξης πολύ χαμηλά.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ